TIBETAN NEWS

Regd. No. HPTIB/2017/74104 བོད་རྒྱལ་ལོ་ ༢༡༥༡ རབ་གནས་ཤིང་འབྲུག

བོད་མིའི་སྒྲིག་འཛུགས་ཀྱི་བདུན་རེའི་ལས་རིམ་གསར་ཤོག

དབུ་མའི་ལམ་ནི།
རྒྱ་ནག་མི་དམངས་སྤྱི་མཐུན་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་རྩ་ཁྲིམས་ཀྱི་སྒྲོམ་གཞིའི་ནང་ཁྲིམས་མཐུན་གྱི་ཐོབ་ཐང་ཡོད་པའི་བོད་རིགས་ཡོངས་ལ་མི་རིགས་ས་གནས་རང་སྐྱོང་གི་གནས་བབ་ཚད་ལྡན་མིང་དོན་མཚུངས་པ་ཞིག་དགོས།
བོད་མིའི་སྒྲིག་འཛུགས་བཀའ་ཤག་གིས།

བོད་ཟླ་ ༨ ཚེས་ ༡༤ རེས་གཟའ་ལྷག་པ། ལོ་ ༥༥ ཨང་། ༤༢ Vol. 55 Issue 42 Price Rs. 1 16th October 2024

Published by: Tsering Yangkyi, DIIR, **Printer:** Narthang Press (DIIR), CTA, Gangchen Kyishong, Dharamshala-176215 H.P., INDIA **Name of Editor:** Ngawang Thogmed,
Place of Publication: CTA, Gangkyi, Dharamshala-176215 H.P., INDIA Tel:+91-1892-222457/222510 **Email:** diiraddl.secy@tibet.net **Website:** www.bod.asia

སྤྱི་ནོར་༧གོང་ས་༧སྐྱབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་གིས་ཕྱི་ལོ་ ༢༠༢༤ ལོའི་ནོ་བེལ་ཞི་བདེའི་གཟེངས་རྟགས་འཐོབ་མཁན་ཉི་ཧོང་གི་ཉི་ཧོན་ཧི་དན་ཀྱི་ཚོགས་པར་འཚམས་འདྲི་མཛད་པ།

༄༅། །ཕྱི་ལོ་ ༢༠༢༤ ཟླ་བ་ ༡༠ ཚེས་ ༡༢ ཉིན་བོད་མིའི་བླ་ན་མེད་པའི་དབུ་ཁྲིད་སྤྱི་ནོར་ ༧གོང་ས་༧སྐྱབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་གིས་ཕྱི་ལོ་ ༢༠༢༤ ལོའི་ནོ་བེལ་ཞི་བདེའི་གཟེངས་རྟགས་འཐོབ་མཁན་ཉི་ཧོང་གི་རྡུལ་ཕྲན་མཚོན་ཆ་བཀོལ་སྤྱོད་ལ་དགག་པ་བྱེད་མཁན་ཉི་ཧོན་ཧི་དན་ཀྱི་ (Nihon Hidankyo) ཚོགས་པའི་ཟུང་སྒྲིལ་ཚོགས་གཙོ་ཏེ་རུ་མི་ཏ་ན་ཀ་ (Terumi Tanaka) ལགས་དང་། ཤི་གེ་མི་ཚུ་ཏ་ན་ཀ་ (Shigemitsu Tanaka) ལགས། ཏོ་ཤི་ཡུ་ཀི་མི་མ་ཀི་ (Toshiyuki Mimaki) ལགས་གསུམ་ལ་འཚམས་འདྲི་མཛད་ཡོད།

དེ་ཡང་འཚམས་འདྲིའི་ནང་མགོན་པོ་མཆོག་གིས། ངོས་རང་ཉི་འོང་དུ་བསྐྱོད་སྐབས་ཁྲིད་རྣམ་པ་འགའ་ཤས་དང་མཇལ་རྒྱུའི་གོ་སྐབས་བྱུང་ལ། རྣམ་པ་ཚོའི་ཕྱག་ལས་ལ་ངོས་ནས་བསྔགས་བརྗོད་ཞུ་གི་ཡོད། ངས་ནོར་ཝེ་གཟེངས་རྟགས་ཚོགས་ཆུང་གིས་ཕྱི་ལོ་ ༢༠༢༤ ལོའི་ནོ་བེལ་ཞི་བདེའི་གཟེངས་རྟགས་དེ་རྡུལ་ཕྲན་མཚོན་ཆ་མེད་པའི་འཛམ་གླིང་ཞིག་བསྐྲུན་རྒྱུའི་འབད་བརྩོན་དང་། དཔང་རྟགས་བརྒྱུད་ནས་རྡུལ་ཕྲན་མཚོན་ཆ་ནམ་ཡང་བེད་སྤྱོད་བྱེད་མི་རུང་བ་སྟོན་མཁན་ཉི་འོང་གི་ཉི་ཧོན་ཧི་དན་ཀྱི་ཚོགས་པར་གནང་བར་བསྔགས་བརྗོད་ཞུ་རྒྱུ་ཡིན། ངོས་ནས་ཧི་རོ་ཤི་མ་དང་ན་ག་ས་ཀི་གཉིས་ཀར་ལྟ་སྐོར་བྱས་སྐབས། ངས་དམིགས་བསལ་གྱིས་རྡུལ་ཕྲན་འབར་རྫས་ཀྱི་གནོད་འཚེ་ལས་ཐར་མཁན་ཚོས་ཚད་ལས་འདས་པའི་སྡུག་བསྔལ་མྱོང་བ་དེ་ཚོར་ཐུབ་ཀྱི་འདུག ཚོགས་པ་འདི་འཛུགས་མཁན་རྣམས་རྡུལ་ཕྲན་འབར་རྫས་ཀྱི་འཇིགས་པ་ལས་ཐར་ནས་གསོན་པོར་གནས་ཐུབ་མཁན་ཚོ་ཡིན་དུས། ཚོགས་པ་འདིས་ཉིན་ཁ་ཆེ་བའི་མཚོན་ཆ་འདི་རིགས་མེད་པ་བཟོ་དགོས་པའི་དགོས་མཁོ་དེ་ཤུགས་ཆེན་པོ་མཚོན་ཐུབ།

ངོས་རང་འཛམ་གླིང་ཡོངས་ཀྱི་རྡུལ་ཕྲན་མཚོན་ཆ་ཡོངས་རྫོགས་མེད་པ་བཟོ་རྒྱུ་དང་། དམག་གི་ནུས་པ་ཉུང་དུ་གཏོང་རྒྱུར་ལྷག་བསམ་རྣམ་དག་གིས་འབད་བརྩོན་བྱེད་མཁན་ཞིག་ཡིན་པའི་ཆ་ནས། གཟེངས་རྟགས་འདི་ལ་བརྟེན་ནས་མཉམ་འབྲེལ་རྒྱལ་ཚོགས་དང་། དེའི་ཁོངས་གཏོགས་རྒྱལ་ཁབ་ཁྱབ་པའི་ང་ཚོ་ཚང་མས་རྡུལ་ཕྲན་མཚོན་ཆའི་ཉེན་ཁ་མེད་པ་བཟོ་རྒྱུར་དངོས་གནས་དྲང་གནས་ཀྱི་མཉམ་རུབ་འབད་བརྩོན་བྱ་རྒྱུ་དང་། དེའི་ཆེད་དུ་རང་ངོས་ནས་ཧུར་ཐག་བྱེད་རྒྱུར་སེམས་འགུལ་ཐེབས་ངེས་ཡིན་པའི་ཡིད་ཆེས་ཡོད། ཅེས་དང་། མཐར་མགོན་པོ་མཆོག་གིས། ང་ཚོ་འགྲོ་བ་མིས་དེང་སང་གི་འཛམ་གླིང་འདིའི་ནང་དཀའ་ངལ་མང་པོ་ཞིག་བཟོས་ཡོད། ང་ཚོ་ཚང་མ་བདེ་བ་འདོད་པ་དང་སྡུག་བསྔལ་མི་འདོད་པ་གཅིག་མཚུངས་ཡིན་པས། ང་ཚོས་ཁོང་ཁྲོ་དང་ཞེ་སྡང་ལྟ་བུའི་གནོད་པ་ཆེ་བའི་སེམས་ཚོར་ངན་པ་རྣམས་ལས་རྣམ་པར་རྒྱལ་ཐབས་བྱེད་དགོས་ལ། འགྲོ་བ་མིའི་རིགས་གཅིག་གྱུར་ལ་ངོས་འཛིན་བྱེད་དགོས། ང་ཚོས་སློབ་ལམ་བརྒྱུད་པ་ཙམ་གྱིས་ཞི་བདེ་འགྲུབ་རྒྱུ་མིན་པ་ཤེས་པ་བྱ་རྒྱུ་གལ་ཆེན་པོ་ཡིན། ང་ཚོས་ངེས་པར་དུ་ལག་ལེན་བསྟར་དགོས། ཞེས་བཀའ་སྩལ་ཡོད་པ་བཅས།།

དཔལ་ལྡན་སྲིད་སྐྱོང་སྤེན་པ་ཚེ་རིང་མཆོག་གིས་ལག་ཛམ་བཀ་རུ་བོད་དོན་ཞུ་གཏུག་གནང་བཞིན་པ།

༄༅། །ཕྱི་ལོ་ ༢༠༢༤ ཟླ་བ་ ༡༠ ཚེས་ ༡༠ ཉིན་བོད་མིའི་སྒྲིག་འཛུགས་ཀྱི་དཔལ་ལྡན་སྲིད་སྐྱོང་སྤེན་པ་ཚེ་རིང་མཆོག་ལག་ཛམ་བཀ་ (Luxembourg) རུ་ཕེབས་འབྱོར་བྱུང་ཡོད་པ་དང་། སྐབས་དེར་ས་གནས་བོད་མི་རྣམས་ནས་གནམ་ཐང་དུ་ཕེབས་བསུ་ཞུས་ཡོད།

ལག་ཛམ་བཀ་རུ་ཕེབས་འབྱོར་བྱུང་རྗེས་ཐོག་མར་དཔལ་ལྡན་སྲིད་སྐྱོང་མཆོག་ལ་ཡུ་རོབ་གྲོས་ཚོགས་འཐུས་མི་ཟུར་པ་དང་ཡུ་རོབ་རྩིས་ཞིབ་ཚོགས་པའི་ཚོགས་མི་ལྕམ་ལའི་མ་ཨན་དྲི་ཀི་ནི་ (Laima Andrikiene) ལགས་ནས་ཕེབས་བསུའི་གུང་ཚིགས་འདེགས་འབུལ་ཞུས་ཡོད། ལྕམ་ལའི་མ་ལགས་ནི་ལི་ཐུ་ནི་ཡཱ་ནས་ཡིན་པ་དང་། ཁོང་ཆུང་དུས་ཕ་མས་མ་འོངས་པར་རང་དབང་ལྡན་པའི་ལི་ཐུ་ནི་ཡཱ་མི་ཚེ་སྐྱེལ་རྒྱུའི་དུས་ཚོད་འཆར་ངེས་པའི་སྐོར་གསུངས་མྱོང་ཡོད་པ་དྲན་གསོ་གནང་བ་འབྲེལ། ཁོང་གིས་དེ་མཚུངས་བོད་མི་རྣམས་ལའང་སྐྱིད་པའི་ཉི་མ་འཆར་ངེས་ཤིང་། དེའི་ཆེད་ཁོང་མོས་བོད་མི་རྣམས་ལ་རྒྱབ་སྐྱོར་མུ་མཐུད་གནང་རྒྱུའི་ཞལ་བཞེས་གནང་། དེ་བཞིན་ཁོང་གིས་སྲིད་སྐྱོང་སྤེན་པ་ཚེ་རིང་མཆོག་ནས་བོད་ཀྱི་རང་དབང་འཐབ་རྩོད་ཆེད་སྐུ་ལས་སྐྱོན་བཞིན་པར་བསྔགས་བརྗོད་གནང་བ་དང་ཆབས་ཅིག་བོད་མི་རྣམས་ལ་ཕན་གྲོགས་རྒྱུན་མཐུད་ནས་གནང་རྒྱུ་ཡིན་པ་གསུངས་རྗེས་དཔལ་ལྡན་སྲིད་སྐྱོང་མཆོག་ནས་ཁོང་རྗེས་ལོ་སྤྱི་ནོར་༧གོང་ས་༧སྐྱབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་དགུང་གྲངས་ ༩༠ ཕེབས་པའི་༧སྐུའི་འཁྲུངས་སྐར་གྱི་སྐུ་མཐོང་དུ་མཐོང་འཕོད་གནང་ཡོད། དེ་རྗེས་དཔལ་ལྡན་སྲིད་སྐྱོང་མཆོག་གིས་ལག་ཛམ་བཀ་བོད་དོན་རྒྱབ་སྐྱོར་ཚོགས་པའི་ (Les Amis du Tibet) ཚོགས་མི་རྣམས་དང་མཇལ་འཕྲད་གནང་ཞིང་། ཚོགས་པ་དེས་བོད་མི་སྤྱི་དང་ལྷག་པར་བོད་ཕྲུག་ཁྲིམ་སྡེའི་སློབ་ཕྲུག་ལ་སློབ་ཡོན་རོགས་སྐྱོར་གནང་གི་ཡོད། སྐབས་དེར་ཚོགས་པའི་ཚོགས་གཙོ་པི་རི་བྷའུ་མན་ (Pierre Baumann) ལགས་ཀྱིས་ཚོགས་མི་རྣམས་ངོ་སྤྲོད་དང་སྦྲགས། བོད་དོན་འཐབ་རྩོད་སྐོར་གླིང་མོལ་གནང་རྗེས་བོད་དོན་རྒྱབ་སྐྱོར་ཚོགས་པ་དེ་ཉིད་ཀྱི་གོ་སྒྲིག་འོག་དཔལ་ལྡན་སྲིད་སྐྱོང་མཆོག་ནས་མང་ཚོགས་ལ་གསུང་བཤད་གནང་ཡོད། དཔལ་ལྡན་སྲིད་སྐྱོང་མཆོག་གིས་ཚོགས་བཅར་བ་རྣམས་ལ་བོད་མཐོ་སྒང་གི་ཁོར་ཡུག་དང་། ས་ཁམས་ཆབ་སྲིད་ཀྱི་གལ་གནད་གཙོ་བོར་གྱུར་པའི་བོད་ཀྱི་ཆོས་དང་རིག་གཞུང་གི་གལ་འགངས་སྐོར་དང་། ལྷག་པར་རྒྱ་ནག་གཞུང་གིས་བོད་ཙམ་མ་ཡིན་པར་འཛམ་གླིང་སྤྱི་ལ་དྲག་གནོན་བྱེད་བཞིན་ཡོད་པས། དོ་གཟབ་གནང་གལ་ཆེ་བའི་སྐོར་ལམ་སྟོན་གནང་། གསུང་བཤད་གྲུབ་མཚམས་ཚོགས་བཅར་བ་རྣམས་ནས་དོ་སྣང་ཆེན་པོས་དོགས་འདྲི་ཞུས་པ་ཁག་ལ་དཔལ་ལྡན་སྲིད་སྐྱོང་མཆོག་ནས་ལན་འདེབས་གསལ་བཤད་གནང་ཡོད།

དཔལ་ལྡན་སྲིད་སྐྱོང་མཆོག་ལྷན་དུ་སྦེལ་ཇམ་སྐུ་ཚབ་དོན་གཅོད་འགན་ཁང་རིག་འཛིན་ཆོས་སྒྲོན་ལགས་ལྷན་བཅར་ཞུས་ཡོད་པ་བཅས།།

གནས་ཚུལ་སྙིང་བསྡུས།

སྤྱི་ནོར་༧གོང་ས་༧སྐྱབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་གིས་སྐུ་ཞབས་ཨོ་མར་ཨབ་དུལ་ལཱ་ལགས་ཛམ་མུ་དང་ཀ་ཤ་མཱིར་དབུས་འཛིན་མངའ་ཁུལ་གྱི་སྤྱི་ཁྱབ་བློན་ཆེན་དུ་བསྐོ་བཞག་བྱུང་བར་འཚམས་འདྲི་མཛད་པ།

༄༅། །ཕྱི་ལོ་ ༢༠༢༤ ཟླ་བ་ ༡༠ ཚེས་ ༡༦ ཉིན་བོད་མིའི་བླ་ན་མེད་པའི་དབུ་ཁྲིད་སྤྱི་ནོར་ ༧གོང་ས་༧སྐྱབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་གིས་ཉེ་ལམ་རྒྱ་གར་བྱང་ཕྱོགས་ཛམ་མུ་དང་ཀ་ཤ་མཱིར་དབུས་འཛིན་མངའ་ཁུལ་གྱི་འོས་བསྡུའི་ཁྲོད་སྐུ་ཞབས་ཨོ་མར་ཨབ་དུལ་ལཱ་ (Omar Abdullah) མཆོག་དང་། མཐུན་ཕྱོགས་ཚབ་སྲིད་ཚོགས་པར་རྒྱལ་ཁ་ཐོབ་སྟེ། ཁོང་ཉིད་སྤྱི་ཁྱབ་བློན་ཆེན་དུ་བསྐོ་བཞག་བྱུང་བར་འཚམས་འདྲི་མཛད་ཡོད།

དེ་ཡང་འཚམས་འདྲིའི་ནང་མགོན་པོ་མཆོག་གིས། ངོས་ཀྱིས་དེ་སྔོན་ཞུས་ཟིན་པ་ལྟར། སྐུ་ཞབས་ཤེག་ཨབ་དུལ་ལཱ་ (Sheikh Abdullah) མཆོག་ནས་བཟུང་སྐུ་ཉིད་བར་སྐུ་ཉིད་ཀྱི་ཁྲིམ་ཚང་གི་མི་ཐོག་གསུམ་ངས་ངོ་ཤེས་ཀྱི་ཡོད་ལ། ང་ཚོའི་བར་གྱི་མཛའ་འབྲེལ་ལ་ངས་གཅིགས་ཆེར་བཟུང་གི་ཡོད།

སྐུ་ཉིད་ནས་འབྱུང་འགྱུར་ཛམ་མུ་དང་ཀ་ཤ་མཱིར་དབུས་འཛིན་མངའ་ཁུལ་མི་མང་གི་རེ་བ་དང་མངོན་འདོད་འགྲུབ་ཆེད་གཏོང་ལེན་བྱེད་དགོས་རིགས་དང་། གོ་སྐབས་དམ་འཛིན་གནང་རྒྱུར་བྱ་བ་ལམ་འགྲོ་ཡོང་བའི་སྨོན་འདུན་ཞུ་རྒྱུ་ཡིན། ཞེས་བཀའ་སྩལ་ཡོད་པ་བཅས། །

༧གོང་ས་མཆོག་གི་མཛད་འཕྲིན་ཁག་དང་བོད་མིའི་སྒྲིག་འཛུགས་ཀྱི་གནས་ཚུལ་སོགས་དྲ་རྒྱའི་ཁ་བྱང་ www.bod.asia ཐོག་གཟིགས་པར་འཚལ།

དཔལ་ལྡན་སྲིད་སྐྱོང་སྤེན་པ་ཚེ་རིང་མཆོག་ཅེག་སྤྱི་མཐུན་རྒྱལ་ཁབ་ཏུ་ ༢༠༠༠ ཞི་བདེའི་གླེང་སྟེགས་ཐོག་མཉམ་ཞུགས་གནང་བ།

༄༅། །ཕྱི་ལོ་ ༢༠༢༤ ཟླ་བ་ ༡༠ ཚེས་ ༡༣ ཉིན་བོད་མིའི་སྒྲིག་འཛུགས་ཀྱི་དཔལ་ལྡན་སྲིད་སྐྱོང་སྤེན་པ་ཚེ་རིང་མཆོག་ཅེག་སྤྱི་མཐུན་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་རྒྱལ་ས་པ་རག་ཏུ་ཕེབས་འབྱོར་གྱིས་ཐོག་མར་བོད་དོན་རྒྱབ་སྐྱོར་ཚོགས་པ་པོ་ཏ་ལ་དེ་མ་ལ་ཡ་ཚོགས་པའི་ལྷུམ་ཛུ་ན་ན་ (Zuzana) ལགས་དང་། རླུང་རྟ་ཚོགས་པའི་ལྷུམ་ཨེ་ཏི་ཀ་ (Edita Kleckerov) ལགས་ཐེ་བའི་བོད་དོན་རྒྱབ་སྐྱོར་ཚོགས་པའི་སྐུ་ཚབ་ལྷན་མཇལ་མོལ་དང་སྦྲགས། སྤྱི་ནོར་༸གོང་ས་༸སྐྱབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་གི་སྐུའི་གོ་སྒྲོན་སྤུང་བརྩེ་ཞུ་ཕྱོགས་དང་། ལས་འཆར་ལག་བསྟར་གནང་ཕྱོགས་སོགས་ཀྱི་སྐོར་གྲོས་མོལ་གནང་ཡོད། སྐབས་དེར་བོད་དོན་རྒྱབ་སྐྱོར་ཚོགས་པའི་ཚོགས་མི་རྣམས་ནས་སྤྱི་ནོར་༸གོང་ས་༸སྐྱབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་གི་སྐུའི་འཕྲོད་བཞེས་སྐོར་ཅེག་སྤྱི་མཐུན་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་གསར་འགོད་པ་ཚོར་གོ་རྟོགས་ཡག་པོ་མེད་པས། མགོན་པོ་མཆོག་གི་སྐུ་ཁམས་འཕྲོད་བཞེས་དང་བོད་ནང་གི་ཛ་དྲག་གནས་སྟངས་སྐོར་བཀའ་འདྲི་ཞུས་ཡོད།

དེ་རྗེས་དཔལ་ལྡན་སྲིད་སྐྱོང་མཆོག་ནས་ཨ་རིའི་རླུང་འཕྲིན་ཁང་གི་གསར་འགོད་པ་ལི་ཡམ་ཨིས་ཀོཊ་ (Liam Scott) ལགས་དང་ཇེ་སི་ཀ་ (Jessica Jerreat) ལགས་ཀྱི་བཅར་འདྲི་དང་ལེན་གྱིས་རྒྱ་ནག་གི་རྒྱལ་མཚམས་ལས་བརྒལ་བའི་དྲག་གནོན་དང་། བོད་དང་ཅེག་སྤྱི་མཐུན་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་འབྲེལ་ལམ་སྐོར་བཀའ་མོལ་གནང་། ཕྱི་དྲོ་དཔལ་ལྡན་སྲིད་སྐྱོང་མཆོག་ནས་ ༢༠༠༠ ཞི་བདེའི་གླེང་སྟེགས་ཀྱི་ཚོགས་འདུ་ཐེངས་ ༢༨ པའི་སྐབས་ཨར་རྗེན་ཊི་ནའི་གྲོས་ཚོགས་ཀྱི་ཕྱི་འབྲེལ་ལས་དོན་ཚོགས་ཆུང་གི་ཚོགས་གཙོ་སྐུ་ཞབས་ཕར་ནན་ཊོ་ཨིག་ལེ་སི་ཡ་ (Fernando Iglesias) ལགས་དང་། ཅེག་སྤྱི་མཐུན་རྒྱལ་ཁབ་ཏུ་ཡོད་པའི་ཨར་རྗེན་ཊི་ནའི་གཞུང་ཚབ་ཀ་ལོ་ཌི་ཡོ་ཇ་བིར་ (Claudio Javier Rozencwaig) ལགས་སོགས་དང་མཇལ་འཕྲད་གནང་། སྐབས་དེར་གྲོས་ཚོགས་འཐུས་མི་ཕར་ནན་ཊོ་ཨིག་

ལེ་སི་ཡ་ལགས་ནས་རང་ཉིད་ཀྱི་གསར་འགོད་པའི་ཉམས་མྱོང་དང་སྦྲར་ཏེ། རྒྱ་ནག་གི་ལོ་རྒྱུས་འཕེལ་རིམ་འབྲེལ་བརྗོད་དང་། དྲག་གནོན་མྱོང་མཁན་རྣམས་ལ་གདུང་སེམས་མཉམ་སྐྱེ་ཞུས་ཡོད། དཔལ་ལྡན་སྲིད་སྐྱོང་མཆོག་གིས་ཁོང་རྣམ་པ་གཉིས་ལ་བོད་དོན་དང་འབྲེལ་བའི་དཔེ་དེབ་གཉིས་ངོ་སྤྲོད་དང་འབྲེལ། བོད་ཀྱི་གནད་དོན་དངོས་ཡོད་ཇི་ཡིན་རྟོགས་ཞིབ་གནང་དགོས་པ་ལས། རྒྱ་ནག་གཞུང་གི་འཕྲོ་བཤད་ལ་ཉན་མི་རུང་བ་གསུངས།

དེ་མཚུངས་ཉིན་དེར་ ༢༠༠༠ ཞི་བདེའི་གླེང་སྟེགས་ཐེངས་ ༢༨ པའི་གཟེངས་རྟགས་འབུལ་བཞེས་མཛད་སྒོ་ (Prague Congress Center) དུ་འཚོགས་ཞིང་། ཚོགས་འདུའི་ཐོག་མང་གཙོ་དང་འབྲེལ་བའི་བགྲོ་གླེང་ནང་གནད་ཡོད་མི་སྣ་མང་དག་ཅིག་མཉམ་ཞུགས་གནང་ཡོད། སྐབས་དེར་དཔལ་ལྡན་སྲིད་སྐྱོང་མཆོག་གིས་ཐའི་ལན་གྱི་སྲིད་འཛིན་ཟུར་པ་ཚའི་ཨིང་ལྷན་མཆོག་དང་མཇལ་འཕྲད་གནང་ཡོད་པ་རེད། མཛད་སྒོའི་དབུ་འབྱེད་མཛད་སྒོའི་ཐོག་ཅེག་སྤྱི་མཐུན་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་གྲོས་ཚོགས་གོང་མའི་ཚོགས་གཙོ་མི་ལོ་ཝི་སི་ (Milo Vystrcil) མཆོག་དང་། ཝལ་ཊར་རུ་སེལ་མེཌ་ (Walter Russell Mead) ལགས་སོགས་ནས་གསུང་བཤད་གནང་ཞིང་། སྐབས་དེར་སྐུ་ཞབས་མེཌ་ལགས་ནས་ད་ལྟའི་དུས་སུ་འཛམ་གླིང་ནང་མང་གཙོར་དཀའ་ངལ་འཕྲད་བཞིན་ཡོད་པ་དང་། ལྷག་པར་འཛམ་གླིང་ནང་དབང་ཆའི་འཐབ་རྩོད་ཆེ་རུ་འགྲོ་བཞིན་པའི་སྐོར་གསལ་བསྒྲགས་དང་སྦྲགས། རང་དབང་རྒྱལ་ཁབ་ཁག་ནས་དེ་ལ་འགན་མ་ཁུར་བའམ་ལྟང་མེད་དུ་བཞག་པ་ལ་བརྟེན་ནས་རྒྱ་ནག་ལྟ་བུའི་སྲིད་དབང་སྙེར་འཛིན་རིང་ལུགས་པས་རྒྱལ་སྤྱི་ལ་ཉེན་ཁ་བཟོ་གི་ཡོད་པ་གསུངས། དེ་ལྟར་གསུང་བཤད་པ་བྱུན་མོང་ནས་རྒྱལ་སྤྱིའི་དཀའ་ངལ་ཁྲོད་ནས་མང་གཙོའི་རིན་ཐང་སྲུང་སྐྱོབ་བྱ་ཕྱོགས་སྐོར་བགྲོ་གླེང་ཕྱུག་པོ་གནང་ཡོད་པ་བཅས།།

ལས་བྱེད་འདེམས་བསྐོ་ལྷན་ཁང་ནས་བོད་མིའི་སྒྲིག་འཛུགས་ཀྱི་ལས་བྱེད་ཁག་གཅིག་ལ་འགོ་ཁྲིད་ཟབ་སྦྱོང་གོ་སྒྲིག་གནང་བ།

༄༅། །ཕྱི་ལོ་ ༢༠༢༤ ཟླ་བ་ ༡༠ ཚེས་ ༨ ནས་ ༡༣ བར་ཉིན་དྲུག་རིང་བོད་མིའི་སྒྲིག་འཛུགས་ཀྱི་ལས་བྱེད་འདེམས་བསྐོ་ལྷན་ཁང་གི་གོ་སྒྲིག་ཐོག་རྒྱ་གར་གྱི་མཧཱ་རཱཥྚ་མངའ་སྡེའི་ཕན་ཅི་ག་ནི་ (Panchgani) གྲོང་སྡེའི་ནང་ཉེན་གཞི་བྱུང་བའི་འགོ་ཁྲིད་སྤྱོད་བདར་བསྒྲིགས་ཁང་ (Initiatives of Change) ཞེས་པའི་ནང་བོད་མིའི་སྒྲིག་འཛུགས་ཀྱི་དྲུང་གཞོན་དང་དྲུང་ལས་ཁག་ཅིག་ལ་འགོ་ཁྲིད་ཟབ་སྦྱོང་ (Heart of Effective Leadership) གནང་ཡོད།

དེ་ཡང་ཉིན་གྲངས་དྲུག་རིང་གི་ཟབ་སྦྱོང་ནང་སེམས་ཀྱི་ཡར་རྒྱས་དང་། ངལ་གསོའི་ནུས་པ། སྤྱི་ཚོགས་ཀྱི་འགྲོ་ལུགས། གཞིས་རྒྱུད་ལ་གཞིགས་པའི་འགོ་ཁྲིད་ལ་སོགས་པའི་བརྗོད་གཞིའི་ཐོག་ཟབ་ཁྲིད་གནང་ཡོད། ཟབ་སྦྱོང་གི་དགོས་དམིགས་གཙོ་བོ་ནི། སྤྱི་ཚོགས་དང་ཚོགས་པ་ཞིག་ལ་བཟང་ཕྱོགས་ཀྱི་འགྱུར་བ་གཏོང་བར་ཐོག་མར་རང་ཉིད་ནས་འགྱུར་བ་གཏོང་དགོས་གལ་སྐོར་ཡིན། འགོ་ཁྲིད་སྤྱོད་བདར་བསྒྲིགས་ཁང་གི་དམིགས་ཡུལ་གཙོ་བོ་ནི། མི་སྒེར་དང་སྤྱི་ཚོགས་ཀྱི་འབྲེལ་བ་གལ་ཆེན་དེ་གཙོ་བོར་བཟུང་སྟེ་མི་རྣམས་ལ་སྤྱི་ཚོགས་ཡར་རྒྱས་གཏོང་བར་སེམས་ཤུགས་དང་རྒྱབ་སྐྱོར་གནང་གི་ཡོད་པ་རེད། ཟབ་སྦྱོང་སྐབས་མཉམ་ཞུགས་པ་རྣམས་ལ་དྭངས་བདེན་དང་། རང་འདོད་མེད་པ།

བརྩེ་བ། སྙིང་བྲལ་གྱི་རང་བཞིན་བཅས་བཟང་སྤྱོད་ཀྱི་ཚད་གཞི་བཞི་བཅས་རང་ཉིད་ཀྱི་མི་ཚེའི་བརྒྱུད་ལམ་ནང་དེ་དག་ལག་བསྟར་ཡོད་མེད་ཐོག་བསམ་ཞིབ་བྱ་རྒྱུའི་སྐབས་གནང་ཡོད། ཚོགས་ཞུགས་འདི་ཡིས་རང་ཉིད་ཀྱི་འཚོ་བ་ཞིག་དང་། མ་འོངས་མི་ཚེ་དོན་དང་ལྡན་པ་ཞིག་སྐྱེལ་བར་སེམས་ཤུགས་སྤེལ་གནང་ཡོད། དེ་བཞིན་ཚོགས་ཁང་གནས་ཞིག་གི་ནང་མཉམ་ཞུགས་པ་རྣམས་ལ་རྫེ་ཚན་ཁག་ཏུ་བགོས་ཏེ་མི་སྒེར་གྱི་ལོ་རྒྱུས་དང་མྱོང་ཚོར་སོགས་བརྗེས་རེས་བྱས་ཏེ་ནང་མི་ལྟ་བུའི་ཁོར་ཡུག་ཞིག་བསྐྲུན་ཡོད། སྐབས་དེར་མཉམ་ཞུགས་པ་རྣམས་ནས་རང་ཉིད་ཀྱི་སེམས་པ་ཚང་བ་དང་། དཀའ་ངལ་ལ་སོགས་པ་ཕན་ཚུན་བཤད་པ་མ་ཟད། ཕན་ཚུན་གྱི་ཉམས་མྱོང་ལས་སློབ་སྦྱོང་བྱས་པ་དང་། ནང་མི་ལྟ་བུའི་འབྲེལ་བ་བསྟན་བྱུང་བ་བྱུང་ཡོད། གཞན་ཡང་མཉམ་ཞུགས་པ་རྣམས་ནས་ (sunrise) ཞེས་པའི་ཡང་ལྷ་བཟོ་གྲྭར་ལྟ་སྐོར་ཕེབས་ཡོད་པ་དང་། བཟོ་གྲྭའི་སྒྲིན་བདག་ནི་རྒྱལ་ཡོངས་སྲིད་འཛིན་གཟེངས་རྟགས་ཐེངས་གསུམ་ཐོབ་མཁན་མིག་སྒྲིབ་ཅན་ཞིག་ཡིན་པ་མ་ཟད། ཁོང་གིས་མིག་སྒྲིབ་ཅན་ཚོར་ལས་ཀ་གནང་སྟེ་ཡང་ལྷ་དང་། ཡང་ལྷུའི་སྣ་རིགས་བཟོ་ཡི་ཡོད་པ་རེད། དེ་ནས་གྲོང་གསེབ་འགྱུར་བ་གཏོང་རྒྱུའི་ལས་གཞི་ལྟ་རྐྱེན་པ་རིང་ལྟ་སྐོར་ཕེབས། ལས་གཞི་དེའི་ནང་གྲོང་གསེབ་པ་ཚོར་སློབ་སྦྱོང་དང་། བུད་མེད་རྣམས་ལ་རང་ཉིད་དང་རང་གི་སྤྱི་ཚོགས་ལ་ཕན་ཐོགས་པའི་ནུས་སྟོབས་སོགས་སྤྲོད་ཀྱི་ཡོད། དེ་དག་ལས་མཉམ་ཞུགས་པ་རྣམས་ལ་སེམས་ཤུགས་དང་མཐོང་རྒྱ་ཡངས་པོ་ཐོབ་ཡོད།

ཟབ་སྦྱོང་གི་མཇུག་སྒྲིལ་མཛད་སྒོར་ལས་བྱེད་འདེམས་བསྐོ་ལྷན་ཁང་གི་ཚོགས་གཙོ་ཀརྨ་ཡེ་ཤེས་ལགས་ཀྱིས་ཟབ་སྦྱོང་དེ་ནས་ང་ཚོའི་སྒྲོལ་རྒྱུན་གྱི་བཟང་སྤྱོད་དང་ལམ་ལུགས་ལ་ཤུགས་སྣོན་ཐུབ་པ་དང་། ཡོང་འགྱུར་བོད་ཀྱི་སྐད་ཡིག་ཐོག་ནས་ཀྱང་དེ་ལྟ་བུའི་ལས་གཞི་སྤེལ་ཐུབ་ན་ཟབ་ཁྲིད་ཆེད་མཁས་པ་རྣམས་ལ་ལས་སྟོན་ཐབས་བྱ་རྒྱུ་ཡིན་ཞེས་གསུངས། དེ་མཚུངས་ཁོང་གིས་འགོ་ཁྲིད་སྤྱོད་བདར་བསྒྲིགས་ཁང་དང་། ཟབ་ཁྲིད་གནང་མཁན་ཡོངས་ལ་ཐུགས་རྗེ་ཆེ་ཞུས་ཡོད་པ་བཅས།།

དཔལ་ལྡན་སྲིད་སྐྱོང་སྤྱིན་པ་ཚེ་རིང་མཆོག་གིས་ནེ་དར་ལེནྜ་ཏུ་གནད་ཡོད་མི་སྣ་དང་མཇལ་མོལ་གནང་བ།

༄༅། །ཕྱི་ལོ་ ༢༠༢༤ ཟླ་བ་ ༡༠ ཚེས་ ༠༨ ཉིན་བོད་མིའི་སྒྲིག་འཛུགས་ཀྱི་དཔལ་ལྡན་སྲིད་སྐྱོང་སྤྱིན་པ་ཚེ་རིང་མཆོག་ནི་དར་ལེནྜ་ཏུ་ཕེབས་འགྱུར་སྐབས་སྤྲིལ་ཛམ་སྐུ་ཚབ་དོན་གཅོད་འགན་ཁང་རིག་འཛིན་ཆོས་སྒྲོན་ལགས་དང་། བོད་དོན་རྒྱབ་སྐྱོར་ཚོགས་པ། བོད་རིགས་ཚོགས་པའི་སྐུ་ཚབ། ས་གནས་བོད་མི་བཅས་ནས་ཕེབས་བསུའི་སྣེ་ལེན་གཟབ་རྒྱས་ཞུས་ཡོད།

དེ་ཡང་གོང་ཚེས་ཉིན་ནི་དར་ལེནྜ་གྲོས་ཚོགས་ཁང་དུ་ཕྱི་འབྲེལ་ལས་དོན་ཚོགས་ཆུང་དང་བཀའ་མོལ་གནང་ཡོད་པ་དང་། སྐབས་དེར་ཕྱི་འབྲེལ་ལས་དོན་ཚོགས་ཆུང་གི་ཚོགས་མི་སྐུ་ཞབས་ཇེ་སི་ཀ་ལ་ཕེར་ (Jesse Klaver) ལགས་གཙོས་པའི་ཚོགས་མི་རྣམས་ལྷན་ཞུགས་གནང་ཡོད།

དེ་ནས་དཔལ་ལྡན་སྲིད་སྐྱོང་མཆོག་གིས་ནི་དར་ལེནྜ་གྱི་འགྲོ་བ་མིའི་ཐོབ་ཐང་གི་གཞུང་ཚབ་སྐུ་ཞབས་ཞིམ་ཀྲི་རིཀ་ (Wim Geert) ལགས་དང་མཇལ་འཕྲད་གནང་སྟེ། བོད་ནང་གི་ཛ་དྲག་གནས་སྟངས་དང་། ལྷག་པར་ཁམས་སྡེ་དགེ་ཁུལ་ནས་ཉེ་ལམ་རྒྱ་ནག་གཞུང་གིས་བོད་མི་འཛིན་བཟུང་བཙོན་འཇུག་བྱས་པ་རྣམས་གློད་བཀྲོལ་ཡོང་ཐབས་ཐད་ཞུ་གཏུག་གནང་ཡོད།

དེ་རྗེས་བསམ་མཛོད་བསྡི་གནས་ཁང་གི་ཆབ་སྲིད་ངེས་སྟོན་པ་ཧན་ཏེན་བྲོག་ (Han ten Broek) ལགས་དང་། ལས་འཆར་འགན་འཛིན་གཞོན་པ་བྷེ་རེནྜ་ཀྭག་ (Berend Kwak) ལགས། དེ་བཞིན་སློབ་ཕྲུག་བཅུ་དང་ལྷན་འཛམ་གླིང་ཐོག་བོད་མཐོ་སྒང་གི་གལ་གནད་སྐོར་གྲོས་བསྡུར་ལྷུག་པོ་གནང་།

མཐར་དཔལ་ལྡན་སྲིད་སྐྱོང་མཆོག་ལག་ཛམ་བག་ (Luxembourg) དུ་མ་ཕེབས་གོང་ནི་དར་ལེནྡའི་གྲོང་ཁྱེར་ཧེག་ཏུ་ཡོད་པའི་ཡུ་གུར་དང་། ཧོ་སོག ཧོང་ཀོང་བཅས་ཀྱི་གཞུང་འབྲེལ་མ་ཡིན་པའི་ཚོགས་པ་དང་། དེ་བཞིན་རྒྱལ་སྤྱིའི་བོད་རང་བཙན་སློབ་ཕྲུག་ཚོགས་པ་དང་། བོད་རིགས་ཚོགས་པའི་ཚོགས་མི་དང་ལྷན་མཇལ་མོལ་གནང་ཡོད་པ་བཅས།།

ཤེས་རིག་བཀའ་བློན་ལྷུང་ར་ཐར་ལམ་སྒྲོལ་མ་མཆོག་གིས་མེས་དབོན་གཙུག་ལག་དཔེ་སྟོན་སློབ་གྲྭ་དབུ་བརྙེས་ནས་ལོ་ངོ་ ༡༨ འཁོར་བའི་མཛད་སྒོར་སྐུ་མགྲོན་གཙོ་བོར་ཕེབས་ཏེ་གསུང་བཤད་གནང་བ།

༄༅། །ཕྱི་ལོ་ ༢༠༢༤ ཟླ་བ་ ༡༠ ཚེས་ ༡༠ ཉིན་རྡ་ས་གངས་སྐྱིད་མེས་དབོན་གཙུག་ལག་དཔེ་སྟོན་སློབ་གྲྭ་དབུ་བརྙེས་ནས་ལོ་ངོ་ ༡༨ འཁོར་བའི་མཛད་སྒོ་ཞིག་སྲུང་བརྩི་ཞུས་ཡོད།

དེ་ཡང་གོང་ཚེས་ཉིན་གྱི་སྔ་དྲོ་ ༩།༣༠ ཙམ་ལ་མཛད་སྒོའི་སྐུ་མགྲོན་གཙོ་བོར་བོད་མིའི་སྒྲིག་འཛུགས་ཀྱི་ཤེས་རིག་བཀའ་བློན་ལྷུང་ར་ཐར་ལམ་སྒྲོལ་མ་མཆོག་དང་། དྲུང་འཕར་བསྟན་འཛིན་པདྨ་ལགས། དེ་བཞིན་གངས་སྐྱིད་མེས་དབོན་གཙུག་ལག་དཔེ་སྟོན་སློབ་གྲྭའི་དགེ་ཚེ་བསྟན་འཛིན་ཆོས་སྒྲོན་ལགས་གཙོས་པའི་དགེ་རྒན་དང་། ཕ་མ། སློབ་ཕྲུག་བཅས་ཚང་འཛོམས་ཀྱིས་ཐོག་མར་སྐུ་མགྲོན་གཙོ་བོ་ཤེས་རིག་བཀའ་བློན་མཆོག་གིས་སྣང་སེལ་མར་མེ་ཞལ་ཕྱེ་གནང་མཚམས་ཚང་མས་སྐུ་བཞེངས་བཞུགས་ཏེ་བོད་རྒྱལ་ཁབ་ཆེན་པོའི་རྒྱལ་གླུ་དབྱངས་སུ་གྱེར་རྗེས་སློབ་ཕྲུག་རྣམས་ནས་དཔེ་སྟོན་སློབ་གྲྭ་དབུ་བརྙེས་པའི་མཐའ་གཞས་གཟིགས་འབུལ་ཞུས། དེ་ནས་སློབ་གྲྭའི་དགེ་ཚེ་བསྟན་འཛིན་ཆོས་སྒྲོན་ལགས་ཀྱིས་ཕེབས་བསུའི་གསུང་བཤད་གནང་གྲུབ་མཚམས་རིམ་བཞིན་སྔོན་འགྲོ་ནས་འཛིན་རིམ་གསུམ་པ་བར་གྱི་སློབ་ཕྲུག་རྣམས་ནས་འཁྲབ་གཞས་འབུལ་ལམ་ཞུས་ཡོད།

སྐབས་དེར་ཤེས་རིག་བཀའ་བློན་ལྷུང་ར་ཐར་ལམ་སྒྲོལ་མ་མཆོག་ནས་མཛད་སྒོ་དང་འབྲེལ་བའི་གསུང་བཤད་གནང་སྐབས་ཐོག་མར་སློབ་ཕྲུག་དང་དགེ་རྒན་རྣམས་ལ་གཞས་སྣ་འཁྲབ་སྟོན་གོ་སྒྲིག་གནང་བར་བསྔགས་བརྗོད་གནང་ཞིང་། དགེ་རྒན་རྣམས་ནི་ཕྲུ་གུའི་མི་ཚེ་བསྒྱུན་པར་འགན་ཆེན་པོ་ཡོད་པ་དང་། ལྷག་པར་དམའ་རིམ་སློབ་གྲྭའི་དགེ་རྒན་རྣམས་ལ་གཞན་དང་མི་འདྲ་བའི་ལས་འགན་འཕར་མ་ཞིག་དང་། རླབས་ཆེན་གྱི་ལས་འགན་ཞིག་ཡིན་གསུངས། དེ་བཞིན་ཕ་མ་རྣམས་ནས་ཀྱང་ཕྲུ་གུར་སློབ་སྦྱོང་གནང་རྒྱུ་ཙམ་མ་ཡིན་པར་ཕྲུ་གུའི་སེམས་ཁམས་རིག་པ་དང་། བཟང་སྤྱོད། འཕྲོད་བསྟེན་སོགས་ལ་དོ་སྣང་གནང་རྒྱུ་གལ་གང་ཆེན་པོ་ཡིན་སྐོར། དཔེ་སྟོན་སློབ་གྲྭ་ནས་ཐོན་པའི་སློབ་མ་རྣམས་བསམ་བློའི་གནས་ཚད་དང་། སློབ་སྦྱོང་། བཟང་སྤྱོད་གང་ཅིའི་ཐད་ནས་གཞན་དང་མི་འདྲ་བ་ཡོད་སྐོར་སོགས་གསུངས།

དེ་མཚུངས་བཀའ་བློན་མཆོག་གིས་སློབ་གྲྭ་ཁག་ཏུ་བསྐོར་སྐྱོད་དུ་ཕེབས་སྐབས་སློབ་ཕྲུག་གི་གྲངས་འབོར་ཉུང་དུ་ཕྱིན་ཡོད་པའི་ཐུགས་ཚབ་བསྟན་པ་མ་ཟད། སློབ་ཕྲུག་ཁྲོད་སེམས་ཁམས་མི་བདེ་བ་དང་། འབྲི་ཀློག་མི་ཤེས་པ་སོགས་ཀྱི་དཀའ་ངལ་མང་དུ་ཕྱིན་ཡོད་པས་ཕ་མས་ཐོག་མར་ཕྲུ་གུའི་སྐྱོན་རྣམས་ངོས་ལེན་གྱིས་ཐབས་ལམ་འཚོལ་རྒྱུ་ད་ཅང་གལ་ཆེན་ཡིན་ཞེས་གསུངས་ཡོད་པ་བཅས།།

དཔལ་ལྡན་སྲིད་སྐྱོང་སྤྱིན་པ་ཚེ་རིང་མཆོག་གིས་ལག་སམ་བག་ རྩུ་ལྗང་ཁུ་ཚོགས་པའི་གྲོས་ཚོགས་འཐུས་མི་དང་མཇལ་འཕྲད་ཀྱི་བོད་དོན་ཞུ་གཏུག་གནང་བ།

༄༅། །ཕྱི་ལོ་ ༢༠༢༤ ཟླ་བ་ ༡༠ ཚེས་ ༡༡ ཉིན་བོད་མིའི་སྒྲིག་འཛུགས་ཀྱི་དཔལ་ལྡན་སྲིད་སྐྱོང་སྤྱིན་པ་ཚེ་རིང་མཆོག་གིས་ལག་སམ་བག་རྩུ་ལྗང་ཁུ་ཚོགས་པ་ (Green Party of Luxemberg) དང་ལྷན་མཇལ་འཕྲད་གནང་ཡོད།

དེ་ཡང་ལག་སམ་བག་དང་རྒྱ་ནག་བར་དཔལ་འབྱོར་གྱི་འབྲེལ་བ་ཤུགས་ཆེ་ཡོད་པ་དང་། གྲོས་ཚོགས་འཐུས་མི་ཕལ་མོ་ཆེས་དཔལ་ལྡན་སྲིད་སྐྱོང་མཆོག་དང་མཇལ་འཕྲད་གནང་བར་ཐེ་ཚོམ་བྱས་ཀྱང་། ལྗང་ཁུ་ཚོགས་པས་བོད་མིའི་སྒྲིག་འཛུགས་ཀྱི་དཔལ་ལྡན་སྲིད་སྐྱོང་མཆོག་དང་མཇལ་ཕྲད་ཀྱིས་གྲོས་མོལ་གནང་ཡོད།

ལག་སམ་བག་གི་ཁྲིམས་ཞིབ་པ་ཟུར་པ་དང་། གྲོས་ཚོགས་འཐུས་མི་ལྕམ་སེམ་ཏེན་སེན་མཆོག་དང་། ལག་སམ་བག་གྲོས་ཚོགས་འཐུས་མི་ (Chamber of Deputies) སྐུ་ཞབས་ཛུ་ན་སྟར་ནྜ་ལགས་རྣམ་གཉིས་ཀྱིས་དཔལ་ལྡན་སྲིད་སྐྱོང་མཆོག་དང་ལྷན་ཚོགས་འདུ་བསྐོང་ཞིང་། སྐབས་དེར་དཔལ་ལྡན་སྲིད་སྐྱོང་མཆོག་གིས་ད་ལྟའི་བོད་ནང་གི་ཛ་དྲག་གནས་སྟངས་སྐོར་དང་། ལྷག་པར་རྒྱ་ནག་གཞུང་གིས་བོད་ནང་དུ་བོད་མི་རྣམས་ལ་དམ་བསྒྲགས་ཚབས་ཆེན་གཏོང་བཞིན་པ་ལ་བརྟེན་ནས་བོད་མི་རྣམས་ནས་ངོ་རྒོལ་མཚོན་ཆེད་རང་ལུས་མེར་སྲེག་བཏང་བ་སོགས་ཀྱི་སྐོར་འགྲེལ་བརྗོད་གནང་ཡོད། ཁོང་གིས་བོད་དེ་རྒྱ་ནག་གིས་བརྗོད་པ་བཞིན་སྤྱི་ཚོགས་རིང་ལུགས་ཀྱིས་ལྷ་ཡུལ་ཞིག་མིན་ཞེས་གསུངས།

དེ་རྗེས་དཔལ་ལྡན་སྲིད་སྐྱོང་མཆོག་ལ་ལག་སམ་བག་གི་གསར་འགྱུར་ལས་ཁང་ (Luxemberg Times) གི་རྩོམ་སྒྲིག་པ་ཀོར་ཊ་ལ་ལགས་དང་། Tageblatt ཞེས་པའི་གསར་ཁང་གི་གསར་འགོད་པ་ཛུ་ལི་ཡན་ཊོར་ལགས་གཉིས་ཀྱིས་བཅར་འདྲི་ཞུས་པར་དང་ལེན་གནང་ཡོད།

ཕྱི་དྲོར་དཔལ་ལྡན་སྲིད་སྐྱོང་མཆོག་ལ་ (Les Amis du Tibet) ཀྱིས་དགོང་མོའི་གསོལ་ཚོགས་འདེགས་འབུལ་ཞུས་པ་མ་ཟད། ལྷན་ཚོགས་དེའི་ཚོགས་མི་རྣམས་ཀྱིས་དཔལ་ལྡན་སྲིད་སྐྱོང་མཆོག་ས་གནས་སུ་ཕེབས་པར་ཐུགས་རྗེ་ལེགས་འབུལ་དང་། ཁོང་རྣམས་ནས་བོད་དོན་ཐོག་མུ་མཐུད་ནས་རྒྱབ་སྐྱོར་གནང་རྒྱུའི་ཞལ་བཞེས་གནང་ཡོད་པ་བཅས།།

དཔལ་ལྡན་སྲིད་སྐྱོང་སྤེན་པ་ཚེ་རིང་མཆོག་གིས་ཅེག་སྤྱི་མཐུན་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་ཕྱི་སྲིད་ལྷན་ཁང་གི་དཔོན་རིགས་དང་གྲོས་ཚོགས་འཐུས་མི་ཁག་ཅིག་མཇལ་འཕྲད་ཀྱིས་བོད་དོན་ཞུ་སྐུལ་གནང་།

༄༅། །ཕྱི་ལོ་ ༢༠༢༤ ཟླ་བ་ ༡༠ ཚེས་ ༡༩ སྔ་ཅེག་སྤྱི་མཐུན་རྒྱལ་ཁབ་ཏུ་འཚོག་བཞིན་པའི་ ༢༠༠༠ ཞི་བདེ་གླེང་སྟེགས་ཀྱི་ཉིན་གཉིས་པར་བོད་མིའི་སྒྲིག་འཛུགས་ཀྱི་དཔལ་ལྡན་སྲིད་སྐྱོང་སྤེན་པ་ཚེ་རིང་མཆོག་ལྷན་ཞུགས་གནང་ཡོད།

དེ་ཡང་ཚོགས་འདུའི་ཐོག་མར་ ༢༠༠༠ ཞི་བདེ་གླེང་སྟེགས་ཀྱི་སྤྱི་ཁྱབ་ངེས་སྟོན་པ་སྐུ་ཞབས་ཛ་ཀུབ་ཀེ་ལེ་པེལ་ (Jakub Klepal) མཆོག་གིས་དབུ་འབྱེད་གསུང་བཤད་གནང་ཞིང་། ཁོང་གིས་ཚོགས་པའི་ངོས་ནས་ཡར་རྒྱས་འགྲོ་བཞིན་པའི་འཛམ་གླིང་གི་རྒྱལ་ཁབ་ཁག་དང་མཉམ་རུབ་ཀྱིས་ཚོགས་འདུ་འདི་ཉིད་རྒྱལ་སྤྱིའི་རང་བཞིན་ལྡན་པ་ཙམ་མ་ཡིན་པར་སྤྱི་ཡོངས་ཀྱི་རྒྱལ་སྤྱིའི་གནད་དོན་ཁག་འཚུད་ཐབས་འབད་རྩོལ་གནང་གི་ཡོད་པ་དང་། འཛམ་གླིང་ནང་གྱ་ཡངས་ཀྱི་ལྟ་བ་ལམ་སྲོལ་སྲུང་སྐྱོབ་བྱ་བར་མང་གཙོའི་རྒྱལ་ཁབ་གཅིག་པོ་ནས་ནུས་ཤུགས་འདོན་ཐུབ་ཐབས་མེད་ཅིང་། དེའི་ཆེད་དུ་མང་གཙོའི་རྒྱལ་ཁབ་ཕན་ཚུན་མཉམ་སྒྲིལ་བྱ་དགོས་པའི་ལམ་སྟོན་གནང་ཡོད། ཚོགས་འདུའི་ཐོག་ཅེག་སྤྱི་མཐུན་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་སྲིད་འཛིན་པེ་ཊར་པ་ཕེལ་ (Petr Pavel) མཆོག་ཀྱང་ཕེབས་ཞུགས་ཀྱིས་གསུང་བཤད་གནང་ཡོད་པ་རེད། ཚོགས་འདུའི་རྗེས་སུ་དཔལ་ལྡན་སྲིད་སྐྱོང་མཆོག་གིས་ཅེག་སྤྱི་མཐུན་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་གྲོས་ཚོགས་གོང་མ་དང་། ཕྱི་སྲིད་ལྷན་ཁང་དུ་ཆེས་མཐོའི་དཔོན་རིགས་མཇལ་འཕྲད་ཀྱིས་བོད་དོན་ཞུ་སྐུལ་གནང་ཡོད། དེ་ཡང་སྲིད་སྐྱོང་མཆོག་གིས་ཅེག་སྤྱི་མཐུན་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་ཕྱི་སྲིད་ལྷན་ཁང་དུ་འགྲོ་བ་མིའི་ཐོབ་ཐང་གི་ངེས་སྟོན་པ་ལྷུམ་ཕི་རོ་ནི་ཀ་མིཊ་ཀོ་བོ་ (Veronica Mitkova) མཆོག་དང་། ཨེ་ཤི་ཡ་ཚན་པའི་འགན་འཛིན་གཞོན་པ་སྐུ་ཞབས་པེ་ཊྲིག་རུམ་ལར་ (Patrick Rumlar) མཆོག་དང་མཇལ་འཕྲད་གནང་། ལྷུམ་ཕི་རོ་ནི་ཀ་ལགས་ཀྱིས་ཅེག་སྤྱི་མཐུན་རྒྱལ་ཁབ་ནས་རྒྱལ་སྤྱིའི་ཚོགས་འདུ་མང་པོའི་ནང་བོད་དོན་གླེང་སློང་གནང་ཡོད་པ་གསལ་བཤད་དང་། རྗེས་ལ་ཅེག་སྤྱི་མཐུན་རྒྱལ་ཁབ་ནང་སྤྱི་ནོར་༧གོང་ས་༧སྐྱབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་གི་༧སྐུའི་གོ་སྟོན་སྲུང་བརྩི་ཞུ་ཕྱོགས་སྐོར་གྲོས་མོལ་གནང་ཡོད་ལ། སྐུ་ཞབས་རུམ་ལར་ལགས་ཀྱིས་ཅེག་སྤྱི་མཐུན་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་གྲོས་ཚོགས་ནས་བོད་དོན་ལ་ལངས་ཕྱོགས་ཇི་ཡོད་གསལ་བཤད་གནང་། དེ་རྗེས་དཔལ་ལྡན་སྲིད་སྐྱོང་མཆོག་གིས་ཁོང་རྣམས་ལ་བོད་དོན་ཞུ་སྐུལ་གྱི་ཞུ་ཡིག་ཕུལ་ཡོད་པ་རེད། དེ་ནས་དཔལ་ལྡན་སྲིད་སྐྱོང་མཆོག་གིས་ཅེག་སྤྱི་མཐུན་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་གྲོས་ཚོགས་གོང་མའི་འཐུས་མི་པ་ཕེལ་ཕི་ཤར་ (Pavel Fischer) ལགས་དང་མཇལ་ཞིང་། སྐབས་དེར་སྐུ་ཞབས་པ་ཕེལ་ལགས་ཀྱིས་ཅེག་མི་མང་ནས་བོད་དོན་ལ་ཤ་ཚ་རྒྱབ་སྐྱོར་གནང་གི་ཡོད་པ་གསལ་སྟོན་དང་སྨྲགས། རིམ་བཞིན་བོད་དོན་ལ་ཤ་ཚ་དང་ཚོར་བའི་རྒྱབ་སྐྱོར་དེ་རྒྱུ་མཚན་ལྡན་ཞིང་ཐབས་བྱུས་ལྡན་པའི་རྒྱབ་སྐྱོར་ལ་སྒྱུར་ཐབས་གནང་དགོས་པའི་ལམ་སྟོན་གནང་བཞིན། ཕྱོགས་གཉིས་བར་དོན་སྙིང་ལྡན་པའི་གྲོས་མོལ་བྱུང་ཡོད། དེ་བཞིན་དཔལ་ལྡན་སྲིད་སྐྱོང་མཆོག་གིས་ཅེག་སྤྱི་མཐུན་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་གྲོས་ཚོགས་གོང་མའི་ཚོགས་གཞོན་ཇི་རི་ཨོ་བར་ཕལ་ཛར་ (Jiri Oberfal zer) མཆོག་དང་། ཅེག་སྤྱི་མཐུན་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་གྲོས་ཚོགས་འོག་མའི་འཐུས་མི་ཧ་ཡ་ཏོ་ཨོ་ཀ་མུ་ར་ (Hayato Okamura) ལགས་དང་ལྷན་ཆུ་ཚོད་གཅིག་ལྷག་མཇལ་མོལ་གནང་ཞིང་། སྐབས་དེར་གྲོས་ཚོགས་འཐུས་མི་རྣམ་པ་གཉིས་ནས་བོད་ཀྱི་གནད་དོན་ལ་ཐུགས་སྣང་དང་རྒྱབ་སྐྱོར་མུ་མཐུད་ཞུ་རྒྱུའི་ཞལ་བཞེས་དང་། ཅེག་མི་མང་ནས་འགྲོ་བ་མིའི་ཐོབ་ཐང་དང་བོད་ཀྱི་གནད་དོན་ལ་དོ་སྣང་དང་རྒྱབ་སྐྱོར་གནང་གི་ཡོད་པ་གསུངས། མཇལ་མོལ་སྐབས་ཅེག་གྲོས་ཚོགས་འཐུས་མིའི་བོད་དོན་རྒྱབ་སྐྱོར་ཚོགས་པའི་དྲུང་ཆེ་ཀ་ཏེ་རི་ན་ (Katerina) ལགས་ཀྱང་ལྷན་ཞུགས་གནང་སྟེ། དཔལ་ལྡན་སྲིད་སྐྱོང་མཆོག་ལ་བོད་དོན་རྒྱབ་སྐྱོར་ཚོགས་པ་དང་བོད་མི་མཉམ་སྦྲེལ་གྱིས་ལས་དོན་ཇི་སྤེལ་གྱི་ལས་བསྒོམས་ཕུལ་ཡོད། ཚོགས་འདུ་གྲོལ་རྗེས་དཔལ་ལྡན་སྲིད་སྐྱོང་མཆོག་ (Grand Prague Towers Hotel) ཞེས་པའི་གསོལ་མགྲོན་ཁང་དུ་ ༢༠༠༠ ཞི་བདེའི་གླེང་སྟེགས་ངོས་ནས་རྒྱལ་སྤྱིའི་མང་གཙོ་མཐུན་སྒྲིལ་དགོང་ཚོགས་ (Global Democracy Networking Dinner) གོ་སྒྲིག་ཞུས་པར་ལྷན་ཞུགས་གནང་ཞིང་། སྐབས་དེར་དཔལ་ལྡན་སྲིད་སྐྱོང་མཆོག་གིས་པོ་ལེནྜ་ཀྱི་སྲིད་འཛིན་རྙིང་པ་ལེ་ཅ་ཝ་ལེ་ས་ (Lech Walesa) མཆོག་དང་། པོ་ལི་ཕི་ཡཱའི་གྲོས་ཚོགས་གོང་མའི་འཐུས་མི་སེ་སི་ལིཡ་ར་ཁེ་ན་ (Cecilia Requena) ལགས་གཙོས་པའི་གནད་ཡོད་དཔོན་རིགས་ཁག་ཅིག་དང་མཇལ་མོལ་གནང་ཡོད། དཔལ་ལྡན་སྲིད་སྐྱོང་ལྷན་སུད་སི་སྐུ་ཚབ་དོན་གཅོད་འཕྲིན་ལས་ཆོས་སྐྱིད་ལགས་ལྷན་ཞུགས་གནང་ཡོད་པ་བཅས།།

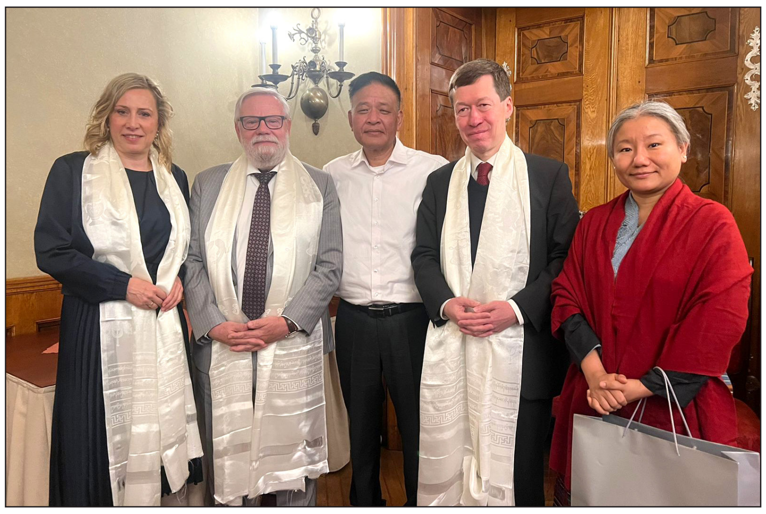

ལྷོ་ཨ་རིའི་ནང་༧གོང་ས་མཆོག་གི་མཛད་པ་དང་འབྲེལ་བའི་དངོས་བྱུང་གློག་བརྙན་བོད་ནམ་ཡང་མ་བརྗེད་ཅེས་པ་གཟིགས་འབུལ་ཞུ་འགོ་ཚུགས།

༄༅། །ཕྱི་ལོ་ ༢༠༢༤ ཟླ་བ་ ༡༠ ཚེས་ ༡༠ ཉིན་ལྷོ་ཨ་རིའི་སྐུ་ཚབ་དོན་ཁང་གི་མཐུན་འགྱུར་ཐོག་བ་རྟ་ཛིལ་གྱི་གྲོང་ཁྱེར་ས་ཏུ་པ་ཧྲོ་ལོ་རུ་སྤྱི་ནོར་༧གོང་ས་༧སྐྱབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་བཅན་བྱོལ་དུ་ཆིབས་བསྒྱུར་བསྐྱངས་པའི་མཛད་པ་དང་འབྲེལ་བའི་དངོས་བྱུང་གློག་བརྙན། བོད་ནམ་ཡང་མ་བརྗེད། ཅེས་པ་གཟིགས་འབུལ་ཞུ་འགོ་ཚུགས་ཡོད།

དེ་ཡང་མགོན་པོ་མཆོག་གི་མཛད་པ་དང་འབྲེལ་བའི་དངོས་བྱུང་གློག་བརྙན་དེ་ཉིད་བ་རྟ་ཛིལ་ནང་ཕྱི་ཟླ་ ༡༠ ཚེས་ ༣༡ ནས་ (Apple TV+, YouTube Mov ies, Google Play) མཉེན་ཆས་བརྒྱུད་གཟིགས་འབུལ་ཞུ་འཛུགས་རྒྱུ་ཡིན་པ་ལྟར། འབྱུང་འགྱུར་ལོ་གཅིག་ནང་དུ་འཛམ་གླིང་རྒྱལ་ཁབ་ ༡༣༠ ལྷག་ནང་སྐད་ཡིག་འདྲ་མིན་དུ་བསྒྱུར་ཏེ་གཟིགས་འབུལ་ཞུ་རྒྱུ་རེད་འདུག་ལ། རྒྱ་གར་ནང་དུ་རྗེས་ལོ་སྤྱི་ནོར་༧གོང་ས་༧སྐྱབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་དགུང་གྲངས་ ༩༠ ཕེབས་པའི་འཁྲུངས་སྐར་དང་བསྟུན་ནས་གཟིགས་འབུལ་ཞུ་རྒྱུ་རེད་འདུག

བ་རྟ་ཛིལ་ནང་དུ་གློག་བརྙན་གཟིགས་འབུལ་དབུ་འབྱེད་མཛད་སྒོ་དང་བསྟུན་ནས་ཨོ་སི་ཏྲི་ཡཱའི་ཡུལ་སྐོར་བ་ཧ་ན་རིག་ཧེ་རར་ (Heinrich Harrer) ལགས་ཀྱིས་བོད་ས་མ་ཤོར་གོང་དུ་བརྒྱབ་པའི་པར་རིས་འགྲེམས་སྟོན་གནང་ཡོད་ཅིང་། ཁོང་གི་པར་མང་པོ་ཞིག་དངོས་བྱུང་གློག་བརྙན་དེའི་ནང་བསྟན་ཡོད་ལ། གློག་བརྙན་བཟོ་སྐྲུན་པ་ཇེན་པོལ་མར་ཊི་ནེཛ་ (Jean Paul Martinez) ལགས་ཀྱིས་པར་རིས་དེ་དག་གི་གལ་གནད་སྐོར་གསལ་སྟོན་གནང་ཡོད། དེ་བཞིན་མཛད་སྒོའི་ཐོག་འབྲས་སྤུངས་བློ་གསལ་གླིང་གྲྭ་ཚང་གི་དགེ་འདུན་པ་ཁག་ཅིག་ནས་སྨྱུང་རས་གཟིགས་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་བཞེངས་རྒྱུ་མཚོན་པའི་ཞལ་འདོན་གསུང་འདོན་གནང་ཡོད། མཛད་སྒོའི་ནང་ས་གནས་ཀྱི་སྙན་གྲགས་ཅན་གྱི་མི་སྣ་དང་། གསར་འགོད་པ། གཞས་པ་ (Tierry de Ara jo Paix o da Costa) གློག་བརྙན་འཕྲུལ་སྟོན་པ་ (Jo o Signorelli) སོགས་ནས་དོ་སྣང་ཆེན་པོ་གནང་སྟེ། མཉམ་ཞུགས་གནང་ཡོད། ༧གོང་ས་མཆོག་གི་མཛད་པ་དང་འབྲེལ་བའི་གློག་བརྙན་དེ་ནི་མགོན་པོ་མཆོག་བཅན་བྱོལ་དུ་ཆིབས་བསྒྱུར་སྐྱོང་རིམ་ཙམ་མ་ཡིན་པར། བོད་ཀྱི་ཆོས་དང་། རིག་གཞུང་། སྒྱུ་རྩལ་གསལ་སྟོན་བྱས་པ་བརྒྱུད་འཛམ་གླིང་གི་སྡིངས་ཆའི་སྟེང་དུ་བོད་ཀྱི་གནད་དོན་དྲིལ་བསྒྲགས་གསལ་སྟོན་བྱས་ཡོད། ལས་རིམ་དེ་དག་འབྲེལ་ཏེ་ཚོགས་བཅར་བ་རྣམས་ནས། ཞི་བདེའི་ལྗོན་ཤིང་། ཞེས་པ་སློབ་གྲྭ་ཕྱིའི་ནང་བསྐྲུམས་ཏེ་སྤྱི་ནོར་༧གོང་ས་༧སྐྱབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་གི་ཞི་བདེའི་བཀའ་སློབ་ལམ་སྟོན་རྣམས་སློབ་སྟོན་ཞུ་གི་ཡོད། སྤྱིར་ཨིན་ཡུལ་སྙིང་རྗེའི་གློག་བརྙན་ཚོགས་པ་དང་བ་རྟ་ཛིལ་ཁ་ས་སེ་ཝ་ (Casa Seva) ཞེས་པའི་ཚོགས་པ་གཉིས་ཀྱི་འབོད་སྐུལ་ལྟར། འབྲས་སྤུངས་བློ་གསལ་གླིང་གི་དགེ་འདུན་པ་ཁག་ཅིག་ནས་ཕྱི་ལོ་ ༢༠༢༤ ཟླ་བ་ ༨ ཚེས་ ༩ ནས་ ༡༧ བར་ཀོ་ལོམ་བྷི་ཡའི་རྒྱལ་ས་བྷོ་གོ་ཏར་ (Bogot) ཆོས་ཕྱོགས་ཀྱི་བྱེད་སྒོ་ཁག་ཅིག་སྤེལ་ཡོད། སྐབས་དེར་ལྷོ་ཨ་རི་སྐུ་ཚབ་དོན་གཅོད་འཇིགས་མེད་ཚེ་རིང་ལགས་མཉམ་བཅར་གནང་བའི་ཐོག དགེ་འདུན་པ་རྣམས་ནས་དཀྱིལ་འཁོར་གཉིས་བཞེངས་པ་དང་། ཞི་བདེ་ཆེད་དུ་དམ་པའི་རོལ་དབྱངས་དང་གསུང་ཆོག་གི་མཛད་སྒོ་ཐེངས་གསུམ་བཅས་བརྒྱུད་བོད་ཀྱི་རིག་གཞུང་དང་ནང་པའི་ཉམས་ལེན་མཚོན་པར་བྱས་ཡོད། དེ་བཞིན་རྡོ་རྗེ་འཇིགས་བྱེད་ཆོས་ཚོགས། ཟླ་བཟོད་པ་རིན་པོ་ཆེའི་ཆོས་ཚོགས། (Biblioteca P blica Julio Mario Santo Domingo), (Universidad Externado de Colombia), (Universidad El Bosque Biblioteca) བཅས་སུ་བོད་བརྒྱུད་ནང་བསྟན་གྱི་སྲོལ་རྒྱུན་དང་། སྒྱུ་རྩལ། མཚན་ཉིད་རིག་པའི་སྐོར་གསུང་བཤད་གནང་ཡོད།

ཆོས་ཕྱོགས་ཀྱི་བྱེད་སྒོ་འདི་དག་ནི་ལྷོ་ཨ་རིའི་སྐུ་ཚབ་དོན་ཁང་དང་། ཨ་ཀེ་ལན་ཀའི་བློ་གསལ་གླིང་ཆོས་ཚོགས། རྡོ་གོ་ཏའི་རྡོ་རྗེ་འཇིགས་བྱེད་ཆོས་ཚོགས་བཅས་མཉམ་འབྲེལ་གྱིས་གོ་སྒྲིག་ཞུས་ཤིང་། དེའི་ནང་དགེ་བཤེས་བློ་བཟང་ཀུན་མཁྱེན་ལགས་དང་། ཨི་ས་བྷེ་ལ་ཁ་རོ་ (Isabela Caro) ལགས། ཁེ་ལོ་ཊེ་ཡ་བྷོ་ནི་ཏོ་ (Claudia Bonito) ལགས། ཌོ་རི་སི་ཧུ་ལི་ཡོ་ (Doris Julio) ལགས། དང་བླངས་པ་བཅས་ཀྱིས་ཕྱག་རོགས་གནང་ཡོད་པ་བཅས།།